

Övünme Tutkusundan Kaçınmak

Yüce Rabbimiz`in Kuran`da bildirdiği güzel ahlakı gerektiği gibi yaşamayan toplumlarda genellikle din ahlakında önemli bir yeri olan samimiyet, doğallık ve içtenlik yerine, samimiyetten uzak, her biri özel olarak ayarlanan ve zaman içinde kişinin karakterinin bir parçası haline gelen suni tavır ve davranışlar hakim olur. Kuran ahlakına uymayan çarpık bir anlayışın sonucu olan bu yapmacık tavırlar, samimiyetsiz üslubu ile daha ilk bakışta kendisini belli eder. Belli bir amaca yönelik olarak sergilenen bu davranışlardan biri de övünme tutkusudur.

Övünmenin Çeşitleri

Kuran ahlakını yaşamayan insanların çeşitli övünme sebepleri vardır. Kimi insanın hiç önemsemediği bir konu, bir diğeri için önemli bir övünme konusu olabilir. Ancak genel olarak övünmeye sebep olan hususlar, kişinin sahip olduğu fiziki veya akli imkan ve vasıflardan kaynaklanır. En sık rastlanan sebepler:

- Güç ve zenginlik
- Güzellik ve gençlik
- Makam-mevki-itibar
- Zeka-kültür-eğitim durumudur.

Güç ve Zenginlik

İnsanların en büyük övünme konularının başında güç ve zenginlik gelir. Kullanılan arabalar, oturulan evler, evlerin içindeki eşyalar, giyilen kıyafetler ve çocuklar bazı insanlar arasındaki "övünme hastalığı"nın başlıca kaynaklarıdır.

Örneğin bazı insanlar ev seçerken kendi rahatlıklarından ziyade, çevrelerinin bakış açısına önem verirler. Bu kişilere göre oturacakları evin hangi semtte bulunduğu, nasıl bir manzara gördüğü, kaç metre kare olduğu kendilerine itibar kazandıran önemli konulardır.

Toplumun bir kısmını oluşturan bu insanlar güç, itibar ve onuru, malları ve çocukları ile kazanacaklarına inansalar da, Rabbimiz'in Kuran'da bildirdiği üzere tüm güç ve onur Allah`ındır. Allah elçilerine ve Kendisi`ne güçlü bir imanla bağlı olan müminlere güç ve onur nasip eder. Bu da, her işte Allah`a güvenmekle mümkün olur. Mal ve çocukların kişiye Allah Katı`nda herhangi bir fayda sağlayamayacağı ise Kuran`da şöyle bildirilir:

"Mal ve çocuklar, dünya hayatının çekici süsüdür; sürekli olan 'salih davranışlar' ise, Rabbinin Katında sevap bakımından daha hayırlıdır, umut etmek bakımından da daha hayırlıdır. " (Kehf Suresi, 46)

Güzellik ve Gençlik

Güzellik herşeyden önce kişinin kendi çabası ile elde edemediği, ancak Allah`ın kendisine nasip ettiği ve her an geri alınması da çok kolay olan bir özelliktir. Fakat bu gerçeğe rağmen güzellik de insanların övünmesine yol açan sebeplerden biridir. Pek çok insan dünya hayatının bu geçici ve çabuk bozulan süsüne aldanır. Ancak dünya üzerindeki her şey gibi, bir insanın gençliği ve güzelliği de zamanla bozulmaya uğrar. Bu, dünya hayatının hiç değişmeyen bir gerçeğidir.

Bir insanın sahip olduğu fiziksel özelliklerle övünmesi çok büyük bir gaffettir. İnsan, Allah`ın lütfetmesi ile

dünyaya gelmekte ve gelişerek belli bir yaşa ulaşmaktadır. Ancak kısa süre sonra gücü ve güzelliği, yaşlanma, hastalık gibi nedenlerle yok olmaya başlamakta ve hayatının üçte ikisinden fazlasını yaşlı olarak geçirmektedir. Çünkü Allah dünya hayatını geçici bir yurt olarak hazırlamıştır ve insanı, gerçek yurt olan ahireti hatırlatacak, ona hazırlık yapmasını sağlayacak farklı acizliklerle birlikte yaratmıştır.

Makam, Mevki ve İtibar

Kuran ahlakından uzak yaşayan toplumlarda insanların birbirlerine değer verme kıstaslarından biri de makam ve mevkiidir. Örneğin, mevki sahibi biri son derece basit ve ahlaki değerlerden uzak bir kişiliğe sahip olsa da çıkarları olan bazı insanlar tarafından itibar görebilmektedir. Bu nedenle mevki sahibi olmak ve bunun getirdiği itibar da, bazı insanlar tarafından sık sık kullanılan övünme konularından biridir.

Dünya hayatındaki herşey gibi makam ve mevki de gelip geçicidir. Allah'ın denemek amacıyla kendilerine verdiği makam ve mevkiyi, kendilerinde olan bir üstünlükten dolayı "hak ettiklerini" sanarak bunu övünme konusu yapan insanlar gözardı etseler de, ahiretteki sonsuz yaşantının yanında dünya hayatında elde edilen makam ve itibarın hiçbir değeri yoktur.

Zeka, Kültür ve Eğitim Durumu

Dünya hayatına tutkuyla bağlı olan insanların övünme konusu yaptıkları başka birçok konu vardır. Örneğin okuduğu okulun paralı veya sınavla girilen bir okul olması bazı kişiler için bir övünme konusudur.

Bazı anne ve babalar içinse çocuklarının iyi bir kolejde okuması, birkaç yabancı dil bilmesi, zeki veya yetenekli olması çevredeki itibarları açısından çok önemlidir. Kuşkusuz tüm bunlar iyi özelliklerdir. Ancak bu noktada vurgulanmak istenen, güzel ahlak yerine bu özelliklerin ön plana çıkarılmasıdır. Nitekim bu konuları övünme konusu yapan anne ve babalar sohbetlerinde çocuklarının ne kadar tevazulu, şefkatli veya vicdanlı olduklarını değil, insanların gıpta edeceklerini düşündükleri bu tip özelliklerini anlatmayı tercih ederler. Bu nedenle de çocuklarının ahlakıyla değil, kendilerince övülebilecek özellikleri ile ilgilenirler.

Aslında övündükleri birçok konu gibi bu da Allah'ın kendileri için çizdiği kader doğrultusunda gelişmektedir. İnsanın kendini geliştirmesi elbette önemlidir, ancak, ahirette hiç kimseye, okuduğu okuldan, ne kadar kültürlü olduğundan, zeka seviyesinden sorulmayacaktır. İnsanlar Rabbimiz'in karşısına çıktıklarında yalnızca O'na karşı olan samimiyetleri, içlerinde taşıdıkları takvaları, gösterdikleri tevazu ve yerine getirdikleri ibadetlerinden sorguya çekileceklerdir.

Müminler Yeryüzündeki En Mütevazı Kişilerdir

Bir insanın yaşamı tümüyle Allah'ın elindedir. Bir insan ancak Allah'ın dilediği kadar zengin, rahat, mutlu ve kolay yaşayabilir. İnsanın sahip olduğu herşey Allah'a aittir ve ancak O'ndan istenebilir.

Tüm bu gerçeklerin ve dünyadaki malın, itibarın, güzelliğin yine dünyada kalacağı bilincinde olan müminler, bu nedenle her zaman tevazulu bir ahlak sergilerler. Sahip oldukları bir özellikten dolayı kendileriyle övünmez, aksine bunu kendilerine nasip ettiği için Allah'a olan şükürlerini arttırırlar.

En önemlisi de itibarın ve asıl övgünün Allah Katında olduğunu bilir, kendilerini ahirette asıl övgüye kavuşturacak olan seçkin bir ahlakı hedefler ve onu yaşarlar.

<https://www.harunyahya.info/makaleler/ovunme-tutkusundan-kacinmak>